

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

(обн., ДВ, бр. 27 от 2006 г.; изм., бр. 64 и 102 от 2006 г., бр. 43 и 69 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 71 и 110 от 2008 г.; доп., бр. 42 и 44 от 2009 г.; изм., бр. 78, 80 и 82 от 2009 г.; доп., бр. 99 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2010 г.; изм., бр. 8 и 98 от 2011 г., бр. 50 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Одитният ангажимент за даване на увереност се осъществява чрез: одит на системите, одит за съответствие, одит на изпълнението, финансов одит и одит на информационните системи.“

§ 2. Членове 7 – 11 се отменят.

§ 3. Член 12 се изменя така:

„Чл. 12. (1) Вътрешният одит в публичния сектор се осъществява от звено за вътрешен одит, изградено в структурата на организацията, което е на пряко подчинение на ръководителя на организацията. Звеното се състои от вътрешни одитори, служители на организацията, единият от които е ръководител.

(2) Звено за вътрешен одит задължително се изгражда в:

1. Администрацията на президента, Народното събрание, Министерския съвет, министерствата, Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса и Държавен фонд „Земеделие“;
2. Висшия съдебен съвет и Сметната палата;
3. общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв.;
4. други организации, чиито ръководители са първостепенни разпоредители с бюджет и бюджетът им надхвърля 10 млн. лв.;
5. изброените в приложението организации, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет;
6. търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала с годишен оборот над 10 млн. лева;
7. търговските дружества, чийто капитал е собственост на дружествата по т. 6 с годишен оборот над 10 млн. лева;
8. държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон с годишен оборот над 10 млн. лева.

(3) Въз основа на споразумение между две или повече общини, съгласувано с министъра на финансите, може да се изгражда общо звено за вътрешен одит в една от тях, което извършва дейността по вътрешен одит в общините по споразумението.

(4) С писмено съгласие на министъра на финансите, въз основа на мотивирано предложение на съответния разпоредител с бюджет, може да се изгражда звено за вътрешен одит и в други организации.

(5) Извън случаите по ал. 2, 3 и 4 дейността по вътрешен одит може да се осъществява от лица, които не са служители на съответната организация и отговарят на изискванията на чл. 21, ал. 1.

(6) Звено за вътрешен одит в търговски дружества с държавно и/или общинско участие в капитала и в държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, извън посочените в ал. 2, т. 6 - 8 може да се създаде по решение на управителните им органи.

(7) Звено за вътрешен одит в лечебни заведения - търговски дружества с държавно и/или общинско участие в капитала се изгражда съобразно съвместен акт на министъра на финансите и министъра на здравеопазването.“

§ 4. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Звеното за вътрешен одит осъществява вътрешен одит на:

1. всички структури, програми, дейности и процеси в организацията, включително финансирани със средства от Европейския съюз;
2. организациите, чиито ръководители са разпоредители с бюджет от по-ниска степен, в които няма звено за вътрешен одит;
3. търговските дружества с 50 на сто и над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала, в които няма звено за вътрешен одит;
4. държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, в които няма звено за вътрешен одит;
5. лечебните заведения - търговски дружества със 100 на сто държавно или общинско участие в капитала, както и със смесено държавно и общинско участие, в които няма звено за вътрешен одит“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) „По инициатива на първостепенния разпоредител с бюджет звеното за вътрешен одит може да извършва одитни ангажименти на всички организации и юридически лица в системата на първостепенния разпоредител с бюджет и когато в тях има звено за вътрешен одит“

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Звеното за вътрешен одит на организацията, чийто ръководител е първостепенен разпоредител с бюджет осъществява наблюдение и координация при планирането, извършването и докладването на дейността на звената за вътрешен одит на организациите, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет и на търговските дружества и държавните предприятия по чл. 12, ал. 2, т. 6 – 8.“

4. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Във връзка с изпълнение на одитен ангажимент за даване на увереност звеното за вътрешен одит може да извършва проверки в структури и лица извън организацията, в която осъществява дейността си.“

5. Създава се ал. 6:

„(6) Структурите и лицата по ал. 5 трябва да са свързани с дейността на организацията и/или да са получатели на бюджетни средства или средства по програми и фондове на Европейския съюз. Проверките по ал. 5 се извършват след предварително уведомяване и координиране с ръководството на структурите и лицата, в които ще се извършат.“

§ 5. Член 14 се изменя така:

„Чл. 14. (1) Ръководителите на организациите определят числеността на звеното за вътрешен одит съобразно следните критерии:

1. размера на бюджета на организацията и размера на средствата по проекти, финансирани със средства от Европейския съюз, които организацията управлява или с които се разпорежда;
2. броя на служителите в организацията;
3. броя и големината на структурните звена в организацията;
4. броя и големината на организациите, чиито ръководители са разпоредители с бюджет от по-ниска степен, търговските дружества и държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, които са в системата на съответната организация;
5. наличие на управляващ орган по оперативна програма или друга програма на Европейския съюз.

(2) С акт на Министерския съвет може да се определя минимална численост на звената за вътрешен одит в организациите, които са част от администрацията на изпълнителната власт по смисъла на Закона за администрацията.“

§ 6. Член 15 се отменя.

§ 7. В чл. 16 ал. 2 се отменя.

§ 8. Член 18 се изменя така:

„Чл. 18. (1) В министерствата и в общините с изградени звена за вътрешен одит задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 7 членове, една трета от които са външни за организацията лица. Най-малко половината от членовете на одитните комитети трябва да имат минимум образователна степен "магистър" и най-малко 5 години стаж в областта на финансовото управление и контрол, вътрешния или външния одит.

(2) Съставът на одитните комитети се определя, както следва:

1. в министерствата - от съответния министър, съгласувано с министъра на финансите;
2. в Министерството на финансите – от министъра на финансите;
3. в общините - от общинския съвет.

(3) В организациите, извън тези по ал. 1, в които има изградено звено за вътрешен одит, може да се създават одитни комитети по решение на ръководството на организацията.

(4) В организациите с колективен орган на управление функциите на одитен комитет може да се изпълняват от този орган.

(5) Одитният комитет съгласува статута на звеното за вътрешен одит, стратегическите и годишните планове за дейността по вътрешен одит, разглежда и приема годишния доклад за дейността по вътрешен одит, при необходимост се запознава и взема отношение по

одитните доклади за извършени одитни ангажменти и по всички значими въпроси, свързани с вътрешния одит.

(6) Одитният комитет наблюдава процеса по управление на риска в организацията и дава становища с цел неговото подобряване.

(7) Одитният комитет осъществява взаимодействие с външните одитори.

(8) Министерският съвет приема наредба за формирането, структурата и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор.

§ 9. В чл. 19 се създава ал. 3:

„(3) Стажът на лицата с висше юридическо образование, придобит на длъжност вътрешен одитор, се зачита за стаж по чл. 164, ал. 1 – 7 от Закона за съдебната власт и по чл. 8, ал. 1, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност.“

§ 10. В чл. 20, ал. 1 думата „две“ се заменя с „три“.

§ 11. В чл. 21 се правят следните изменения:

1. АLINEЯ 5 се изменя така:

„(5) Назначаването и освобождаването на ръководителя на вътрешния одит и вътрешните одитори в организациите по чл. 12, ал. 2, т. 1, 3, 4 и 5, ал. 3 и 4 се извършват след писмено съгласие от министъра на финансите. Искането за назначаване и освобождаване се придружава от мотиви и копия на съответни документи.“

2. В ал. 7 думите „по ал. 1 и 2“ се заменят с „на този закон.“

§ 12. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 след думата „ръководството“ се поставя запетая и се добавя „Одитния комитет“;

б) в т. 2 думите „включително класифицирана, според нивото им на достъп“ се заличават, а след думата „дейност“ се добавя „при спазване на ограниченията или специалния ред за достъп, предвидени в закон“.

2. АLINEЯ 2 се отменя.

§ 13. Член 23 се отменя.

§ 14. Член 24 се отменя.

§ 15. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думата „включително“ се заличава.

б) точка 1 се изменя така:

„1. изготвя и представя на ръководителя на организацията и на одитния комитет или на колективния орган на управление проект на статут на звеното за вътрешен одит, стратегически и годишен план за дейността по вътрешен одит“;

в) в т. 4 думите „в звеното, което ръководи“ се заличават;

г) в т. 6 след думата „разработва“ се добавя „процедури и“, а думите „когато такава е необходима“ се заличават;

д) точка 7 се изменя така:

„7. предлага на ръководителя на организацията да възложи определена задача на експерт от организацията или извън нея, когато служителите на звеното за вътрешен одит не притежават специални знания и умения, необходими за изпълнение на одитен ангажимент“;

е) създават се точки 8-11:

„8. докладва резултатите от одитните ангажименти, дадените препоръки и резултатите от проследяване на изпълнението на дадените препоръки на ръководителя на организацията, а при необходимост на одитния комитет или на колективния орган на управление“;

9. представя годишен доклад за дейността по вътрешен одит на ръководителя на организацията, на одитния комитет или на колективния орган на управление“;

10. докладва за всички случаи, в които е бил ограничен обхвата на дейността по вътрешен одит на ръководителя на организацията, на одитния комитет или на колективния орган на управление;

11. координира взаимодействието с външните одитори“.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 16. Член 28 се отменя.

§ 17. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „осигуряване“ се добавя „на“, а след думата „качеството“ се добавя „и за усъвършенстване“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Вътрешните оценки включват текущ мониторинг, периодични самооценки и периодични оценки от други лица в организацията, които познават практиката по вътрешен одит и отговарят на изискванията по чл. 19.“

§ 18. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „и структури“ се заличават, а след думата „или“ се добавя „структури“ и след нея се поставя запетая.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 19. Член 32 се изменя така:

„Чл. 32. Планирането на дейността по вътрешен одит се извършва въз основа на оценка на риска и при спазване на указанията по чл. 48, ал. 2, т. 3. Резултатите от планирането се отразяват в тригодишен стратегически план и годишен план.“

§ 20. В чл. 33 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от ръководителя на вътрешния одит“ се заличават.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Стратегическият план, както и промените в него, се съгласуват от одитния комитет или съответния колективен орган на управление и се утвърждават от ръководителя на организацията.“

§ 21. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „от ръководителя на вътрешния одит“ се заличават.
2. Алинея 3 се отменя.
3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Годишният план, както и промените в него, се съгласуват от одитния комитет или съответния колективен орган на управление и се утвърждават от ръководителя на организацията.“

4. Създава се ал. 5:

„(5) Стратегическият и годишният план за дейността по вътрешен одит в общините се представя за сведение и на общинския съвет.“

§ 22. Член 35 се отменя.

§ 23. Член 37 се отменя.

§ 24. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Резултатите от всеки одитен ангажимент за увереност се представят и обсъждат с ръководителя на организацията и ръководителите на структурите, чиято дейност е одитирана, а при необходимост и с одитния комитет или съответния колективен орган на управление.“;

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Резултатите от изпълнението на всеки одитен ангажимент за консултиране се документират, обсъждат и докладват в зависимост от естеството на ангажимента.

(4) Докладите от изпълнени в съответствие с указанията по чл. 48, ал. 2, т. 3 одитни ангажименти се изпращат и на министъра на финансите.“

§ 25. Член 39 се изменя така:

„Чл. 39. (1) В резултат от изпълнението на всеки одитен ангажимент за увереност ръководителите на одитираните структури изготвят план за действие за изпълнение на приетите препоръки, който се утвърждава от ръководителя на организацията.

(2) Вътрешните одитори проследяват изпълнението на приетите препоръки от одитните ангажименти за увереност, като оценяват адекватността, ефективността и своевременността на предприетите действия и обсъждат с ръководството на организацията риска от непредприемането на действия.“

§ 26. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, в основния текст думите „Ръководителят на вътрешния одит“ се заменят със „За дейността по вътрешен одит се“ и думите „за дейността по вътрешен одит“ се заличават.
2. В ал. 2 след думите „одитния комитет“ се добавя „или съответния колективен орган на управление“, а думите „по чл. 18, ако има сформирани такъв“ се заличават.
3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Ръководителите на звената за вътрешен одит в организациите, чиито ръководители са първостепенни разпоредители с бюджет, с изключение на Висшия съдебен съвет и Сметната палата, изготвят и представят обобщен годишен доклад в срок до 20 февруари на следващата година. Обобщеният доклад съдържа информация от годишните доклади на звената за вътрешен одит на второстепенните разпоредители, търговските дружества и държавните предприятия към организацията.“

4. В ал. 6 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 2“.

5. Създава се ал. 7:

„(7) Ръководителите на вътрешния одит в търговските дружества и държавните предприятия по чл. 12, ал. 2, т. 6 - 8 изготвят годишен доклад за дейността по вътрешен одит, който изпращат на звеното за вътрешен одит на съответния принципал в срок до 31 януари на следващата година.“

§ 27. В чл. 47, ал. 1 думите „по чл. 9“ се заменят с „от публичния сектор“.

§ 28. В чл. 48, ал. 2 се създава точка 3:

„3. дава указания за приоритетни цели и области за одитиране при планиране на дейността по вътрешен одит;“

§ 29. В чл. 50 накрая думите „както и регистър на статутите на звената за вътрешен одит“ се заличават.

§ 30. В чл. 52 думите „чл. 12, ал. 1, т. 1, 3 и 4 и ал. 2“ се заменят с „чл. 12, ал. 2, т. 1, 3 и 4, ал. 3 - 5“

§ 31. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „от звеното по чл. 47, ал. 2“ се заличават.

2. В ал. 2 след думите „министъра на финансите“ се добавя „или от оправомощени от него длъжностни лица.“

§ 32. В Приложението към чл. 12, ал. 1, т. 5 се правят следните изменения:

1. Думите „чл. 12, ал. 1, т. 5“ се заменят с „чл. 12, ал. 2, т. 5“.

2. Редове № 5 и 10 се заличават.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 33. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбата по чл. 18, ал. 8.

§ 34. В Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд на Република България от 1999 г. - бр. 8 от 1999 г.; доп., бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 64 от 2000 г.; бр. 81 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 95 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2005 г.; бр. 24, 30 и 69 от 2006 г.; изм., бр. 102 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 46 от 2007 г.; доп., бр. 78 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2008 г.; изм., бр. 35 от 2009 г.; доп., бр. 42 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2010 г.; изм., бр. 97 от 2010 г.; бр. 69 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 15 от 2012 г.; изм., бр. 82 от 2012 г.; бр. 15 от 2013 г.; доп., бр. 17 от 2013 г., изм., бр. 19 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 27 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 46, ал. 4, т. 3 след думата „нарушения“ запетаята се заменя със съюза „и“ и думите „и неефективна работа“ се заличават.

2. В чл. 46а, ал. 2, т. 2 се отменя.

§ 35. В Закона за държавната финансова инспекция (обн., ДВ, бр. 33 от 2006 г.; изм., бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г.; доп., бр. 86 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2011 г.; изм., бр. 38 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 15 от 2013 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.) в § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби думите „т. 4“ се заменят с „т. 5“.